

BÖLÜM 1: EVDE AFET HAZIRLIK VE MÜDAHALE İÇİN EĞİTİMCİ DESTEĞİ

EĞİTİM MODÜLÜ 5: Ev Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamak

Yazar : Neotalentway / VETREADY Project Partnership

Proje numarası: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

EĞİTİMCİ REHBERLİĞİNE GENEL BAKIŞ

Bu Eğitimci Destek Dosyası, Ev Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamak eğitim modülüne eşlik etmek üzere tasarlanmıştır ve modülün etkili bir şekilde sunulmasını sağlamak için özel olarak hazırlanmış metodolojik ve didaktik rehberlik sunmaktadır.

Eğitimcilere yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

- Bu modülün ünite içindeki belirli pedagojik hedeflerini anlamak
- Mesleki eğitim ve öğretim, mesleki eğitim ve öğretim ve diaspora öğrencilerini dahil etmek için uygun öğretim stratejileri ve araçları uygulamak
- Önemli etkinlikleri güvenle kolaylaştırmak, yansıtmayı teşvik etmek ve bilgiyi kalıcı hale getirmeyi desteklemek
- Farklı formatlara (yüz yüze, çevrimiçi, karma) ve çeşitli öğrenci ihtiyaçlarına göre sunumu özelleştirmek

Not: Bu modülün ve ilgili sınavın tamamlanması, eğitimcinin mesleki gelişimine katkıda bulunur ve sertifikaya yol açabilir.

Co-funded by
the European Union

Bu Eğitim Modülünün Öğrenme İçeriği

1. Eğitim Modülünün Amacı
2. Eğitim Modülünün Öğrenim Çıktıları
3. Giriş: Ev Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamak
4. Temel Kavramlar ve Terminoloji
5. Önemi Anlamak
6. Bu Eğitim Modülünün ÖnemiEv Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamada Doğal Afetler
7. Depremler
8. Sel
9. Yangınlar
10. Volkanik Aktivite / Lav
11. Duraklayın ve düşünün
12. Ev Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamak için Teknolojik ve Endüstriyel Afetler
13. Ev Yangınları
14. Gaz Kaçakları
15. Su veya Elektrik Kesintileri
16. Küçük Kimyasal Sızıntılar
17. Duraklayın ve düşünün
18. Ev Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamak için Biyolojik ve Sağlıkla İlgili Afetler
19. Pandemiler veya Salgınlar
20. Kontamine gıdalar
21. Hayvanlardan insanlara bulaşan salgınlar
22. İlham verici eylemler ve rol modeller
23. Keşfedilecek daha fazlası

Co-funded by
the European Union

ÖNERİLEN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ VE ARAÇLARI

Öğretim Yöntemi 1: Senaryo Temelli Tartışma

Bu yöntem, öğrencileri eleştirel düşünmeye, riskleri analiz etmeye ve bilgilerini gerçekçi ev felaketleri ve psikolojik stres durumlarına uygulamaya teşvik eder. Yüz yüze ve çevrimiçi eğitim için esnek olduğundan, farklı öğrenci grupları için idealdir. Senaryo temelli tartışmalar, pratik başa çıkma ve karar verme becerilerinin geliştirilmesine yardımcı olur, içeriğin anlaşılmasını güçlendirir ve krizler sırasında duygusal tepkileri normalleştirerek akranlar arası öğrenmeyi teşvik eder.

Uygulama örneği:

Eğitmen, evde pandemi ve psikolojik stresle ilgili slaytları sunduktan sonra bir senaryo sunar: “Ailenizle birlikte karantinadasınız. Günlerce süren izolasyon kaygınızı artırdı ve ailenizden biri

Co-funded by
the European Union

Önerilen Öğretim Yöntemleri ve Araçları

Öğretim Yöntemi 2: Rol Oynama

Bu yöntem, öğrencilerin evlerinde bir afet sırasında psikolojik stres yaşayan bireylerin bakış açısına girerek empati, iletişim ve stres yönetimi becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Psikolojik ilk yardımda çok önemli olan duygusal farkındalığı, aktif dinlemeyi ve destekleyici tepkiler vermeyi teşvik eder.

Uygulama örneği:

Gıda kontaminasyonu ve evde kaygı konularını ele aldıktan sonra, öğretmen bir rol oyunu düzenler: Bir öğrenci, ailesine yanlışlıkla bozulmuş yiyecekler servis ettikten sonra kaygılı ve suçluluk duyan bir ebeveyn rolünü oynar. Başka bir öğrenci ise destekleyici bir aile üyesi veya psikolojik ilk yardım görevlisi rolünü oynar. Grup daha sonra duyguları yatıştırmanın, güven vermenin ve stresin tırmanmasını önlemenin etkili yollarını tartışır.

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ VE ARAÇLARI

Öğretim Yöntemi 3: Rehberli Yansıma Günlüğü Tutma

Bu yöntem, öğrencileri durup düşünmeye ve evlerinde yaşanan afetlerin yarattığı psikolojik zorluklarla kişisel olarak bağlantı kurmaya teşvik eder. Kısa düşüncelerini yazarak, öğrenciler duygularını işler, kendi başa çıkma mekanizmalarını fark eder ve dayanıklılıklarını güçlendirir. Günlük tutmak ayrıca uzun süreli hafıza ve öz farkındalığı da destekler.

Uygulama örneği:

Pandemi ve karantina ile ilgili stres hakkındaki slaytların ardından, öğretmen öğrencilerden kısa bir yansıma yazısı yazmalarını ister: “Evde kendinizi izole, stresli veya endişeli hissettiğiniz bir anı düşünün. Bununla başa çıkmanıza ne yardımcı oldu? Şimdi farklı olarak ne yapardınız?” Öğrenciler daha sonra (isteğe bağlı olarak) küçük gruplar halinde görüşlerini paylaşabilir veya günlüklerini özel tutabilirler. Bu, psikolojik hazırlığın fiziksel güvenlik kadar önemli olduğunu pekiştirir.

Co-funded by
the European Union

Geliştirici İpuçları

Gerçek hayattan, ilişkilendirilebilir örnekler kullanın

Yerel veya tanıdık olaylardan kısa, görsel örneklerle başlayın (örneğin, bodrumda ani sel, mülkü etkileyen küçük heyelanlar, kışın ani ısıtma sistemi arızası veya yerel bir kimyasal sızıntı sırasında yaşanan panik). Bu, konuyu somut hale getirir — özellikle farklı ev ortamlarına sahip olabilecek diaspora öğrencileri için.

Kapsamlı tartışmayı teşvik edin

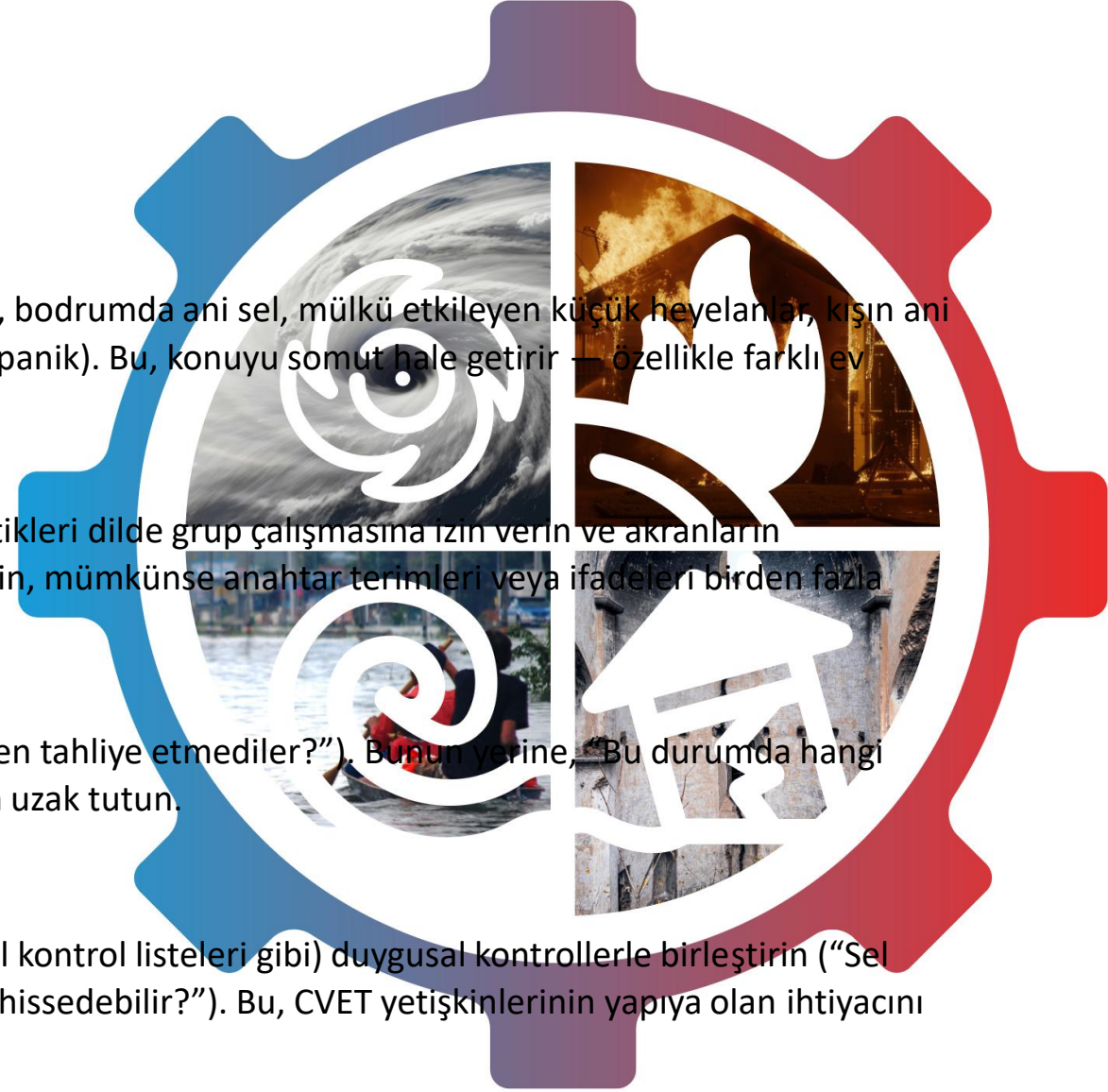
Öncelikle basit, teknik olmayan bir dil kullanın. Öğrencilerin tercih ettikleri dilde grup çalışmasına izin verin ve akranların birbirlerine açıklamalar yapmasını teşvik edin. Diaspora öğrencileri için, mümkünse anahtar terimleri veya ifadeleri birden fazla dilde sağlayın.

Psikolojik olarak güvenli bir alan yaratın

Geçmişteki davranışları yargılamaktan kaçının (örneğin, “Neden hemen tahliye etmediler?”). Bunun yerine, “Bu durumda hangi seçenekler mevcuttu?” diye sorun — tartışmaları açık ve suçlamadan uzak tutun.

Mantık ve empati arasında denge kurun

Analitik yöntemleri (ev acil durum planları, stres yönetimi için zihinsel kontrol listeleri gibi) duygusal kontrollerle birleştirin (“Sel veya elektrik kesintisi sırasında evlerinde mahsur kalan sakinler nasıl hissedebilir?”). Bu, CVET yetişkinlerinin yapıya olan ihtiyacını ve VET öğrencilerinin duygusal katılımını destekler.

**Co-funded by
the European Union**

Adaptasyon Stratejileri

Yüz Yüze Görüşme

Öğrenciler senaryo istasyonlarına katılırlar: örneğin, depremden sonra panik yaşayan bir kurtulan, selde çocuklarını koruyamadığı için suçluluk duyan bir ebeveyn veya evini yangında kaybettikten sonra umutsuzluğunu ifade eden bir komşu.

Çiftler veya küçük gruplar halinde çalışarak olası kurban tepkilerini (şok, suçluluk, korku, geri çekilme) tartışın ve aktif dinleme, duyguları onaylama ve topraklama teknikleri gibi destekleyici tepkileri uygulayın.

Eğitimci tartışmayı yönlendirir, ipuçları verir (örneğin, “Bu kişi şu anda nasıl hissediyor olabilir?”, “Hangi acil destek sıkıntıyı azaltabilir?”) ve psikolojik ilk yardım ilkelerinin kurban psikolojisine nasıl uygulandığını açıklar.

Malzemeler: mağdur ifadelerinin yazılı olduğu senaryo kartları, stres/travma tepki kontrol listesi, duygu çizelgeleri, kalemler, görsel örnekler için projektör.

Çevrimiçi Görüşme

Öğrenciler, afet mağdurlarının psikolojik tepkilerini gösteren kısa videolar izler veya kısa vaka öyküleri okur (örneğin, yangından sonra uyumayı reddeden bir çocuk, tahliye sonrasında kafa karışıklığı gösteren bir yaşlı kişi).

Her video/vinyet sonrasında, öğrenciler aynı odalara girerek şu konuları tartışırlar: “Hangi sıkıntı belirtilerini fark ettiniz?” ve “Rahatlık ve güvenlik sağlamak için nasıl tepki verdiniz?”

Gruplar, mağdur odaklı psikolojik ilk yardım ilkelerinin uygulanmasına odaklanarak, tüm sınıfın katılımıyla paylaşım ve eğitimcilerin geri bildirimleri için yeniden bir araya gelir.

Araçlar: Yakınlaştırma + küçük grup odaları, ekran paylaşımı, gözlemlenen tepkileri ve destekleyici stratejileri not almak için paylaşılan beyaz tahta (Padlet veya Miro), tartışma konuları içeren slaytlar.

Co-funded by
the European Union

Bu Modülde Ele Alınan Temel ESCO Becerileri

Hedeflenen çapraz ESCO beceri kategorisi: T3.3 – Olumlu tutum sergileme Geliştirilen temel beceriler: Dayanıklılık sergileme, Duygusal destek sağlama, Belirsizlikle başa çıkma, Düşünceli kararlar alma

Dayanıklılığı koruyun

Uygulama: Evde meydana gelebilecek afet senaryolarını (örneğin, ev yangını, gaz kaçağı veya elektrik kesintisi) içeren “Dur ve Düşün” slaytları.

Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde öne çıkarırlar:

- Öğrencileri stres altında sakin ve soğukkanlı kalmaya teşvik etmek.
- Evde acil durumlarda belirsizlikle karşılaştıklarında dayanıklılıklarını korumak için stratejiler hakkında tartışmayı kolaylaştırmak.

Duygusal destek sağlayın

Uygulama: “Senaryo Temelli Tartışma” slaytları, burada öğrenciler kriz durumlarında aile üyelerine destek olan rollerini canlandırırlar (örneğin, ani bir elektrik kesintisi veya küçük bir kimyasal sızıntı sırasında çocukların veya yaşlı aile üyelerinin sakin kalmasına yardımcı olmak).

Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde vurgular:

Duygusal destek Öğrencileri aktif dinleme, güven verme ve empatik iletişim kurma konusunda yönlendirirne halkının genel güvenliği ve karar verme süreçleri üzerindeki etkisini vurgular.

Belirsizlikle başa çıkma

Uygulama alanı: Öngörülemeyen ev acil durumlarını (örneğin ani sel, küçük yapısal hasarlar, pandemi izolasyonu) kapsayan “Afet Senaryoları” slaytları.

Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde öne çıkarırlar:

- Duygusal tepkiler ve uyum stratejileri üzerine grup tartışmaları yürütmek.
- Farklı ev felaket türlerini ve bunların bilinmeyen sonuçlarını karşılaştırmayı teşvik etmek.
- Düşünceli kararlar almak.

Uygulama: Öğrencilerin müdahale stratejileri geliştirip değerlendirdikleri, belirli evsel afet türlerini (örneğin, küçük kimyasal dökülmeler, gaz kaçaqları, gıda kontaminasyonu) sunan slaytlar.

Eğitimciler bu beceriyi şu şekilde öne çıkarırlar: Seçilen eylemleri mantıklı ve empatik bir şekilde gerekçelendirmek için rehberli grup tartışmaları düzenlerler. Öğrencileri karar verirken hane halkı üyelerinin psikolojik refahını dikkate almaya teşvik ederler.

Co-funded by
the European Union

Değerlendirme Desteği – Öğrencinin İlerlemesini Kontrol Etme Yöntemleri

Bu eğitim modülünün sonunda, öğrenciler oturumda ele alınan temel kavramları ne kadar anladıklarını değerlendirmek için tasarlanmış 10 soruluk çoktan seçmeli bir testi tamamlarlar.

Ekstra Değerlendirme Stratejileri:

- **Duygusal Tepki Sıralaması**

Nasıl çalışır: Öğrencilere 3-4 kısa ev felaketi senaryosu sunulur (örneğin, küçük mutfak yangını, gaz kaçağı, aşırı sıcakta elektrik kesintisi). Hangi müdahalenin ev halkının psikolojik refahını en iyi şekilde destekleyeceğini sıralarlar.

Ne ortaya koyar: Öğrencilerin kendileri ve ev halkı için duygusal destek, stres azaltma ve karar vermeyi önceliklendirme becerilerini gösterir. Gerçekçi ev ortamlarında psikolojik ilkeleri ne kadar iyi uygulayabildiklerini gösterir.

- **Başa Çıkma Planının Zorluğu**

Nasıl çalışır: Kısa bir video veya senaryo sunumunun ardından, öğrenciler ev halkı için adım adım bir başa çıkma planı oluştururlar. Bu plan, sakinliği korumak, kaygıyı azaltmak ve güvenliği sağlamak için alınacak önlemleri belirler.

Co-funded by
the European Union

Ne ortaya koyar: Öğrencilerin bilgileri sentezleme, duygusal ihtiyaçları öngörme ve evdeki afet durumlarında psikolojik dayanıklılık stratejileri uygulama becerilerini değerlendirir.

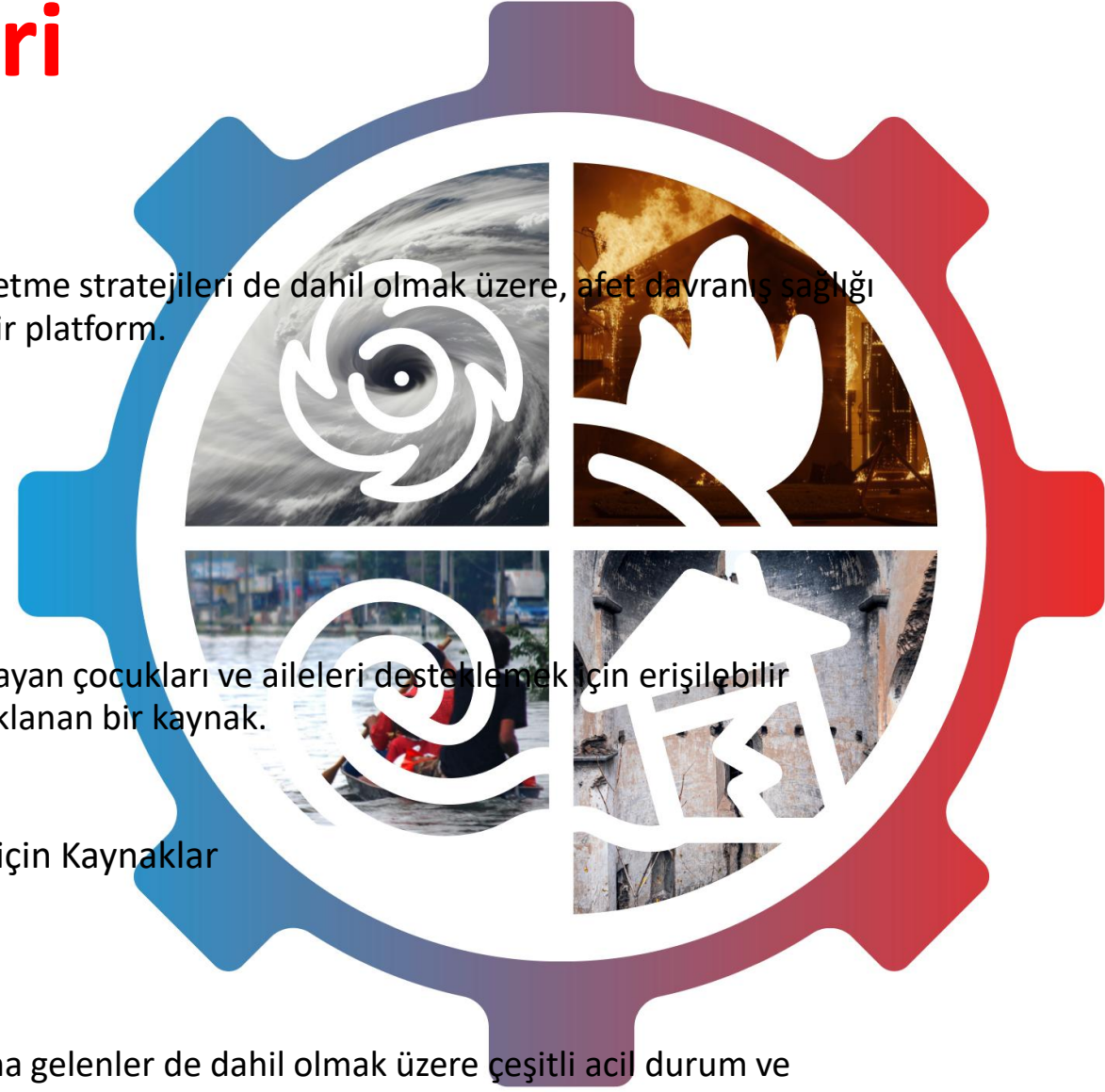
Ek Arka Plan Materyalleri

VET-READY

SAMHSA Afet Davranış Sağlığı Kaynakları

Link: <https://library.samhsa.gov/>

- **Açıklama:** Evde meydana gelen afetler sırasında psikolojik refahı yönetme stratejileri de dahil olmak üzere, afet davranış sağlığı odaklı araç setleri, kılavuzlar ve eğitim materyalleri sunan kapsamlı bir platform.
- **Acil Durum Hazırlık Kiti: Olay Sonrası Travma**
- **Link:** [AFT Emergency Preparedness Toolkit](#)
- **Açıklama:** Eğitimcilere ve sağlık profesyonellerine, evlerinde afet yaşayan çocukları ve aileleri desteklemek için erişilebilir materyaller sağlayan, travma odaklı iletişim ve duygusal desteğe odaklanan bir kaynak.
- **Kanada Psikoloji Kurumu: Acil Durumlara ve Afetlere Müdahale için Kaynaklar**
- **Link:** [CPA Disaster Resources](#)
- **Açıklama:** Kanada Psikoloji Derneği tarafından, ev ortamında meydana gelenler de dahil olmak üzere çeşitli acil durum ve afetlerle başa çıkma ve bunlara müdahale etme konusunda yardımcı olmak amacıyla geliştirilen kaynakların bir koleksiyonu.

Co-funded by
the European Union

Kaynakça

- Amerikan Öğretmenler Federasyonu (AFT). (tarih belirtilmemiş). Acil durum hazırlık araç seti: Olay sonrası travma. AFT.
- <https://www.aft.org/our-community/disaster-relief-emergency-preparedness/emergency-preparedness-toolkit-post-event>
- Kanada Psikoloji Derneği (CPA). (tarih belirtilmemiş). Acil durumlara ve afetlere müdahale için kaynaklar. CPA
- <https://cpa.ca/public/resources/>
- Avrupa Becerileri, Yeterlilikleri, Nitelikleri ve Meslekleri (ESCO). (tarih belirtilmemiş). ESCO sınıflandırma portalı. Avrupa Komisyonu. <https://esco.ec.europa.eu/en/classification>
- Fang, D., Thomsen, M. R. ve Nayga, R. M. (2021). Gıda güvensizliği ve ruh sağlığı arasındaki ilişki
- COVID-19 salgını sırasında. BMC Halk Sağlığı, 21, 607.
- <https://doi.org/10.1186/s12889-021-10631-0>
- Madde Bağımlılığı ve Ruh Sağlığı Hizmetleri İdaresi (SAMHSA). (tarih belirtilmemiş). Afet Teknik Yardım Merkezi (DTAC) kaynakları. SAMHSA
- <https://library.samhsa.gov/>

Co-funded by
the European Union

<https://ied.eu/>

<https://www.eva93.lv/>

Co-funded by
the European Union

ORTAKLIK

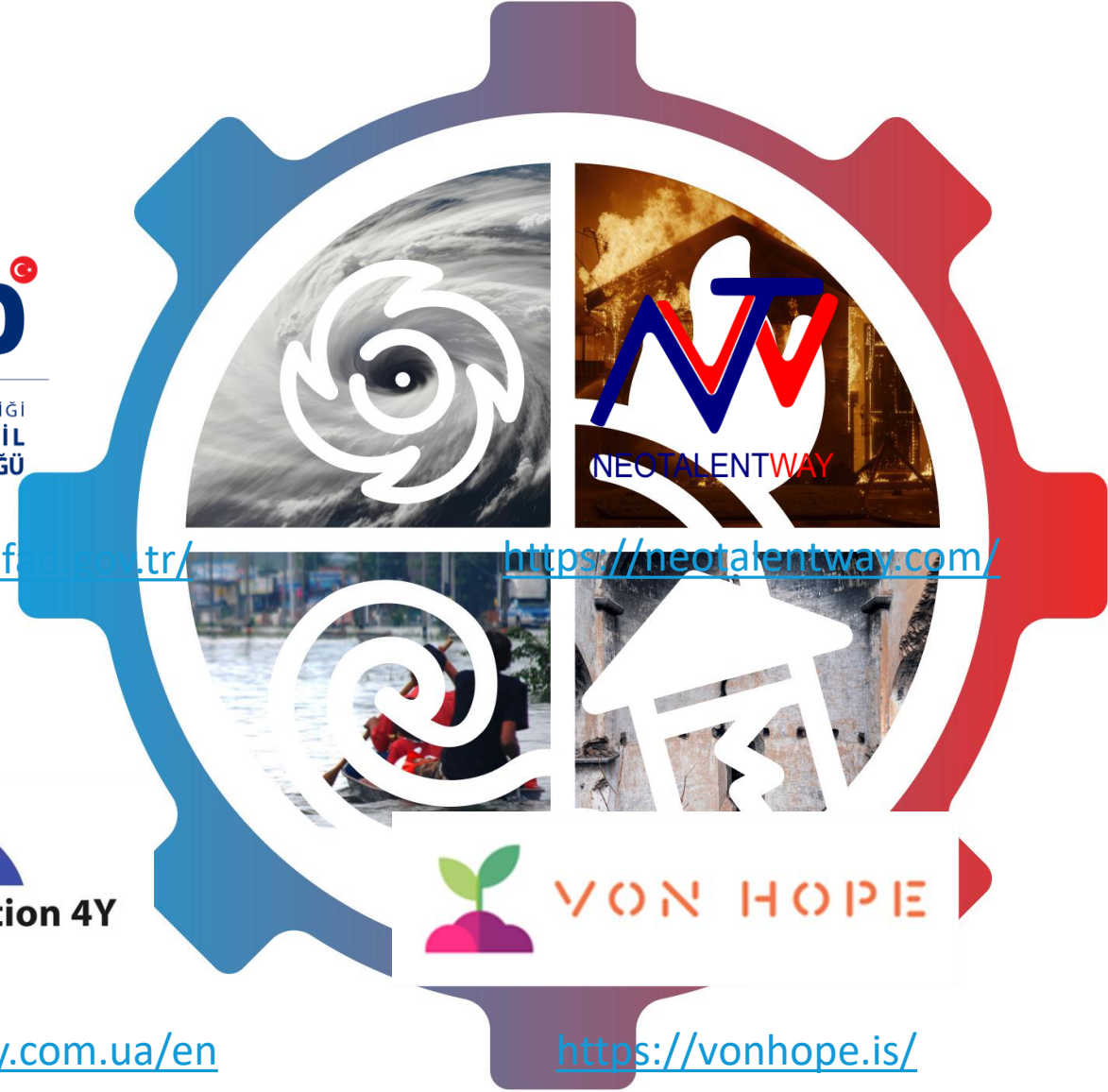
AFAD

T.C. DENİZLİ VALİLİĞİ
İL AFET VE ACİL
DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

VET-READY

VET-READY ile KOLAYLIKLA ÖĞRENİN

BÖLÜM 1: EVDE AFET HAZIRLIK VE MÜDAHALE

Eğitim Modülü EĞİTİM MODÜLÜ 5: Ev Ortamında Afet Mağdurlarının Psikolojisini Anlamak

BİZİ TAKİP EDİN

Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn

<https://vetready.eu/>

Co-funded by
the European Union

